

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY
POD WEZWANIEM
ŚW. WOJCIECHA
I ŚW. JERZEGO
W ZATORZE

„Jak miła Panie jest świątynia Twoja”(PS.84)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY
POD WEZWANIEM
ŚW. WOJCIECHA I ŚW. JERZEGO
W ZATORZE

HISTORIA

Zator - gród nad Skawą, niegdyś stolica Księstwa Zatorskiego, ośrodek życia politycznego (sejmiki), handlu i rzemiosła. Miasto pełne zabytków i pamiątek z przeszłości. Najstarszą i najcenniejszą z nich jest gotycki kościół farny, erygowany w 1393 r. i związana z nim historia bractwa kapłanów, szkoły parafialnej i biblioteki dekanalnej.

Pierwszy kościół w Zatorze został zbudowany w stylu romańskim. Jego fragmenty zachowały się po dzień dzisiejszy w postaci murów stanowiących częściowo obecną zakrystię. Książę cieszyński Mieszko, nadając Zatorowi 10 listopada 1292 r. prawa miejskie, nadał jednocześnie mającemu powstać w Zatorze kościołowi półtora łanu frankońskiego („wolnego od czynszu po wieczne czasy”) czyli 37,5 ha ziemi.

Obecny murowany kościół, erygowany został w 1393 r. podczas powtórnej lokacji miasta. Dokument z 1326 r. (spis dziesięciny wienneńskiej) podaje, że kościół zatorski był kościołem dekanalnym, zarządzającym 34. kościołami diecezji krakowskiej, a dziekanem był „Henricus plebanus ecclesie de Zathor” (Henryk pleban kościoła w Zatorze).

Kościół z neogotycką kruchtą zachodnią z 1836 r.

W murach zakrystii zachowała się najstarsza romańska część kościoła

Rola zatorskiego kościoła wzrosła po zawiązaniu przez plebanów z dekanatów: oświęcimskiego i zatorskiego Bractwa Kapłanów. 12 maja 1378 r. biskup krakowski Florian zatwierdził statuty bractwa, dodając od siebie 40 dni odpustu. Bractwo wspomagane było materialnie przez książąt (np. obdarowali bractwo stawem Burkat oraz gruntem leżącym pod górą, nieopodal młynówki). W 1392 r. książę oświęcimski Jan III przeznaczył kościołowi w Zatorze dziesięcinę ze wsi Włosienica. Zgodnie z życzeniem książąt przed ołtarzem Bożego Ciała miały się odbywać trzy msze tygodniowo za duszę księcia i zmarłych przodków.

18 czerwca 1521 r. Zachariasz, nuncjusz papieża Leona X, pozwolił bractwu na odbywanie w Zatorze procesji z Przenajświętszym Sakramentem i świecami w każdy czwartek przed Suchymi Dniami, udzielając uczestnikom tych procesji 10 lat odpustu. Bractwo Kapłanów istniało do końca XVIII wieku. Było jednym z najstarszych tego typu zgromadzeń w Polsce i przyciągało wielu fundatorów i dobrodziejów.

U schyłku XIV wieku istniała w Zatorze szkoła parafialna, co potwierdzają wpisy (od 1400 do 1595 r.) studentów z Zatora w metryce Uniwersytetu Krakowskiego. Łącznie na Uniwersytecie Krakowskim studiowało 60 mieszkańców stolicy Księstwa Zatorskiego, którzy po 3 latach studiowania składali egzamin bakałarski (11 studentów z Zatora), a po kolejnych 5 latach egzamin magisterski (2 studentów). Szkoła parafialna funkcjonowała do 1847 r. Burmistrz i rajcy zatorscy sumiennie wywiązywali się z obowiązku opieki nad szkołą, co potwierdzają dokumenty.

Ołtarz św. Krzyża z barokowym krzyżem w nawie północnej do 1956 r.

Ołtarz główny i ambona przed 1956 r.

Figura św. Jana Kantego z 1867 r.

W XVIII wieku ks. Michał Kamelski, proboszcz i dziekan, założył bibliotekę przykościelną, liczącą 5000 dzieł o tematyce teologicznej, filozoficznej i prawniczej. Większość księgozbioru przekazano do biblioteki Ossolineum we Lwowie, przebrane przez hrabiego Przeździeckiego resztki księgozbioru odesłano do archiwum konsystorskiego w Krakowie.

Od inkorporacji Księstwa Zatorskiego do Polski (1564 r.) aż do XVIII wieku w kościele odbywały się sejmiki szlacheckie, na których wybierano delegatów obu księstw: Zatorskiego i Oświęcimskiego na sejmik województwa krakowskiego w Proszowicach.

W okresie reformacji (XVI w.) na terenie dekanatu [lata 1570-1634] dochodziło do licznych starć na tle religijnym i wiele kościołów przejęli innowiercy. Prym w przekształcaniu kościołów katolickich na zbory kalwińskie wiodł ród Palczowskich. Kościół w Zatorze ocalał, ale splądrowano plebanię, archiwum dekanalne i kaplicę św. Barbary na zamku.

W wyniku najazdu szwedzkiego w 1655 r. Zator został zupełnie zniszczony (ocalało jak wspomina lustracja z 1662 r. jedynie 595 mieszkanców). W roku 1711 Zator ponownie wyludnił się z powodu morowej zarazy, a w roku 1769 r. wielki pożar zniszczył część miasta. Spłonął wtedy drugi, istniejący wówczas, drewniany kościół św. Krzyża, który znajdował się przy obecnej ulicy Piastowskiej, a ufundowany był w 1468 r. przez księcia Kazimierza. Przy tym kościele był cmentarz parafialny i dom ubogich starców tzw. „szpitalka”. Trzeci kościółek św. Anny usytuowany w dolinie poniżej zamku zabrały wody wezbranej Skawy w połowie XVIII wieku.

W 1776 r. obecny kościół został poddany renowacji po pożarze, który strawił drewniane sklepienie. Staraniem ks. M. Kamelskiego wykonano nowe, pozorne sklepienie „kolebkowe”, również drewniane. Wprowadzono także barokowe arkady międzynawowe (po dwie z każdej strony).

W 1836 r. kościół był restaurowany przez Annę z Tyszkiewiczów Potocką - Wąsowiczową, według projektu Franciszka Marii Lanciego, w stylu romantycznego neogotyku. Nadbudowano wówczas wieżę z czterema wieżyczkami i nakryto ostrosłupowym hełmem, analogicznym do wieży zamkowej, wzniesiono schodkowy szczyt, rozczłonkowany ceglanyimi łaskami i dobudowano od strony zachodniej (obecnego wejścia głównego) neogotycką kruchtę.

Na lata 1956 - 1973 przypada ponowna renowacja i zmiana układu wnętrza kościoła wg projektu inż. arch. Władysława Wichmana, pod kierunkiem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dr Hanny Pieńkowskiej. Celem rekonstrukcji było nadanie kościołowi pierwotnych cech gotyku. Zlikwidowano: barokowy podział nawy z roku 1776, neogotycką kruchtę zachodnią, osiem bocznych ołtarzy, drewniane sklepienie, a drewniany chór zastąpiono żelbetową konstrukcją.

Przed kościołem stoi na wysokim postumencie przeniesiona z Rynku kamienna figura św. Jana Kantego, ufundowana staraniem władz miasta, mieszkańców i hrabiego Maurycego Potockiego w 1867 r., w stulecie kanonizacji świętego. Figura i postument wykonane zostały z kamienia pińczowskiego przez artystę rzeźbiarza Walerego Gadowskiego z Krakowa. Pierwotnie figura stała na środku Zatorskiego rynku. W czasie okupacji decyzją władz niemieckich skazana została na zniszczenie. Ukryta przez mieszkańców miasta ocalała. Po wojnie ustawiona została przed kościołem. Staraniem Rady Społecznej Ochrony i Renowacji Zatorskich Zabytków, działającej przy TMZZ, odrestaurowana w 2004 r. W latach 2008 - 2010 staraniem RSOiRZZ oraz ówczesnych Proboszczów dokonano renowacji: Ołtarza Głównego, elewacji ściany frontowej oraz wymieniono okna zakładając szyby zespolone z przygotowaniem tzw. surówki pod witraże.

W krypcie pod kościołem spoczywają doczesne szczątki dawnych właścicieli Zatora i kolatorów zatorskiej świątyni m.in. Anna Potocka z Tyszkiewiczów (1779 -1867) i jej mąż gen. Stanisław Dunin - Wąsowicz, adiutant cesarza Napoleona I oraz Maurycy i Ludwika z Bobrów hrabiowie Potoccy z rodzicami.

ARCHITEKTONICZNY OBRAZ ZABYTKU

Kościół Zatorski zaliczany jest do pierwszej grupy zabytków w pięciostopniowej klasyfikacji obiektów zabytkowych nieruchomości. Dokumentacji ikonograficznej kościoła Zatorskiego do połowy XIX wieku nie ma. Zdjęcia zachowane do dziś pochodzą ze schyłku wieku XIX i początku XX wieku. Najstarszy widok kościoła i zamku przedstawia staloryt z 1835 r. Leonarda Chodźki, bibliotekarza francuskiego ministerstwa oświaty, następnie litografia Napoleona Ordy z 1880 r. oraz widokówka z okresu międzywojennego.

*Zamek i kościół w Zatorze na litografii Napoleona Ordy,
„Album Widoków”, Seria 6, 1880*

Obecny gotycki kościół, erygowany w 1393 r., murowany jest z cegły w „układzie polskim” z motywem kratownicy z zendrówek (cegieł wypalanych w temp. 1300 stopni aż do momentu, gdy glina zaczyna się topić, a powierzchnia cegły staje się szklista i ciemna). Dolne partie kościoła wykonane z kamienia łamanego do wysokości obiegającego kościół gzymsu kapnikowego, na parterze zakrystii i pierwszej kondygnacji wieży. W szczegółach architektonicznych zastosowano kamień ciosowy. W dolnej części kamienny cokół. Kamień łamany widoczny jest też we wnętrzu kościoła: w dolnej części prezbiterium i fragmentach muru pod wieżą i chórem. Kościół oszkarpowany

Przypory

z zewnątrz pionowymi, ukośnymi przyporami. Złożony jest z trójnawowego korpusu halowego o czterech przęsłach i krótszego prezbiterium, zamkniętego od wschodu pięciobocznie kaplicami. Przy prezbiterium od północy mieści się zakrystia zamknięta od wschodu wielobocznie. Piętro zakrystii dobudowano w 1915 r. W murach zakrystii zachowała się najstarsza, romańska część kościoła. Z prezbiterium do zakrystii prowadzi gotycki portal ciosowy z nadprożem o wykroju w ośli grzbiet. Nawy korpusu zamknięte są poligonalnymi kaplicami od wschodu. Arkada tęczy ostrołukowa, również okna posiadają zamknięcia ostrołukowe.

Zamek w Zatorze - staloryt, Leonard Chodźko La Pologne historique... t.1, Paris 1835-1836

Kościół w Zatorze - widokówka z okresu międzywojennego

Specyficznego uroku całej bryle kościoła nadaje kwadratowa wieża o czterech kondygnacjach, umieszczona niesymetrycznie względem fasady, wysoka na 22 m, zakończona czterema wieżyczkami i ostrosłupowym hełmem. W parterowej kondygnacji wieży wmurowany późnogotycki maswerk oraz owalny kamień z herbem Leliwa. Druga i trzecia średniowieczna kondygnacja wieży z małym ostrołukowo zakończonym okienkiem. W trzeciej kondygnacji zegar wybijający czas co kwadrans. Ostatnia kondygnacja dobudowana w 1836 r. podobnie jak neogotycka kruchta przy drzwiach głównych od zachodniej strony (wyburzona po 1956 r.).

W wieży umieszczone są dzwony. Zabytkowy dzwon z przełomu XIV i XV w. umieszczony na rusztowaniu, który po dziś dzień używany jest jako sygnaturka. Przy parafii pracował w 1598 r. dzwonnik, który posiadał dom i z tego tytułu uiszczał czynsz (zachowany zapis). Przy wejściu na wieżę na podeście znajduje się stary pęknięty dzwon z napisem w języku niemieckim, odlany w 1596 r., którego nie da się naprawić. W roku 1787 staraniem ks. Kamelskiego zakupiono dzwon o wadze 606 kg i średnicy 102 cm. Dzwon ten zarekwirowany został 13 listopada 1916 r. na cele wojenne przez Austriaków. Również Niemcy w czasie okupacji hitlerowskiej zabrali dwa dzwony na cele wojenne.

W roku 1978 parafianie ufundowali trzy dzwony: „Zbawiciela”, „Bogurodzicę” i „Józefa”. Konsekracji dzwonów

Nawa główna kościoła

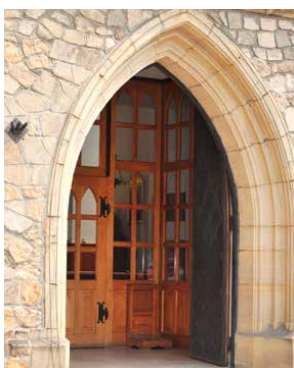
dokonał Kardynał Karol Wojtyła 27 maja 1978 r. Dzwon „Zbawiciel” jest największy i waży ponad 1000 kg. Do uruchamiania dzwonów zastosowano napęd liniowy silnikowy. „Bogurodzica” codziennie dzwoni na Anioł Pański. Wieża była remontowana w latach 1980 – 1981. Na pokrycie dachu użyto 12 ton blachy miedzianej.

Korpus kościoła, lekko cofnięty względem wieży, nakryty jest schodkowym szczytem ze sterczynami i rozczłonkowany ceglanym laskowaniem, dzięki temu całość budowli współgra z wertykalnością wieży, zaś asymetria zewnętrznej fasady nadaje kościołowi specyficznego uroku.

Na zewnętrznych ścianach kościoła zachowały się trzy ozdobne ciosowe portale gotyckie. Jeden nad wejściem do prezbiterium od południa z renesansowym kartuszem czyli dekoracyjnym obramieniem tarczy herbowej h. Odrowąż z inicjałami IODHOPF

Portal z renesansowym kartuszem i herbem Odrowąż

Portal wejściowy

Portal nad wejściem bocznym od strony południowej zwieńczony pinaklami z kwiatonami

Grobowiec księżnej Apolonii
Poniatowskiej w stylu antycznego
sarkofagu

Kruchta od strony północnej

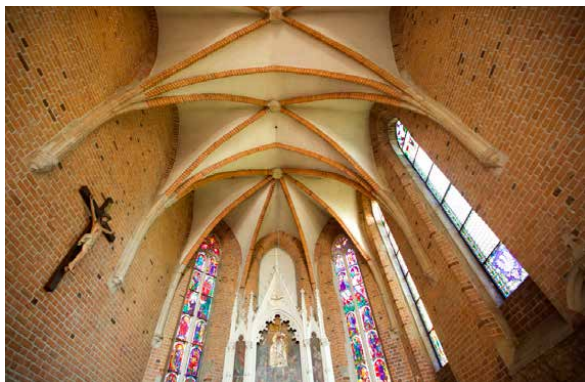
i datą 1563. Drugi, najciekawszy, prowadzący do kościoła od strony południowej, zamknięty ostrołukowo, bogato profilowany, zwieńczony pinaklami z kwiatonami. Trzeci portal ostrołukowy nad wejściem głównym od strony zachodniej.

Na południowej ścianie kościoła tablica nagrobna ks. Pawła Tabańskiego (+1825) plebana zatorskiego. Od strony północnej kruchta ceglano – kamienna zwana babińcem z kamienną rozetą w szczycie.

Przy kościele mieścił się niegdyś cmentarz. Profesor Stefan Grzybowski opisuje w swoich „Wspomnieniach” nieistniejącą już rzeźbę anioła na nagrobku pułkownika Zakrzewskiego, uczestnika Powstania oraz figury apostołów na murze przykościelnym.

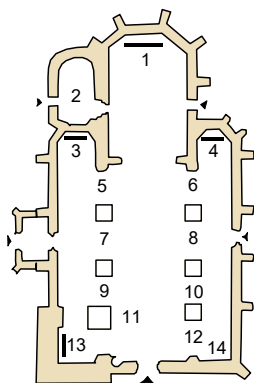
Obok kościoła, tuż przy murze okalającym kościół od urwistej wschodniej stromizny znajduje się grobowiec księżnej Apolonii Poniatowskiej, wybudowany w stylu antycznego sarkofagu. Księżna Apolonia z Ustrzyckich wyszła po raz drugi za mąż w 1751 r. za Kazimierza Poniatowskiego. Z tego tytułu stała się w 1794 r. bratową króla Stanisława II Augusta. Nabyła Zator od ks. Karoliny de Nassau-Siegen w roku 1797. Apolonia Poniatowska przekazała dobra zatorskie w 1800 r. swojej córce Konstancji, żonie Ludwika Tyszkiewicza. Po śmierci Konstancji Tyszkiewiczowej w 1830 r. Zator przeszedł na jej córkę Annę (zm. 1867), od 1820 r. żonę Stanisława Dunin Wąsowicza.

Księżna Apolonia Poniatowska zmarła 21 listopada 1813 r. w Wiedniu. Jej ciało sprowadzono z Wiednia i pochowano na przykościelnym cmentarzu, zaś w kościele nad wejściem do zakrystii umieszczono skromną, czarną, marmurową tablicę epitafijną księżnej Apolonii Poniatowskiej. Klasycystyczny charakter sarkofagu został zniekształcony przez renowację, polegającą na zastąpieniu kamiennego lica cegłą. Niewiadomo też, czy nie jest to tylko cenotaf. Tę tajemnicę może rozwiązać tylko wgląd do grobowca. TMZZ czyniło o to starania w 1992 r. u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Sklepienie krzyżowo żebrowe prezbiterium

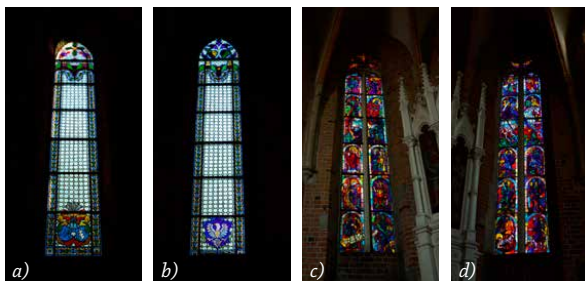
W prezbiterium sklepienie krzyżowo-żebrowe spływające na architektoniczne wsporniki, zamknięte ostrołukową tęczą. Okna wąskie, wysokie, zamknięte ostrołukowo.

Plan kościoła

1. Ołtarz główny
2. Zakrystia
- 3,4. Ołtarze boczne w nawach.
- 5,6. Filary wspierające łuk tęczy
- 7-10. Filary nawy głównej
11. Filar wspierający wieżę
12. Filar wspierający chór
13. Ołtarz pod wieżą
14. Schody na chór

Okna w prezbiterium z maswerkami i witrażami. Pierwotne witraże gomółkowe z 1885 r., ufundowane przez rodzinę Potockich uległy zniszczeniu w czasie II wojny światowej.

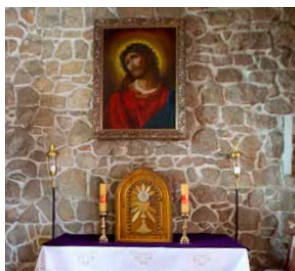
a) witraż gomółkowy z herbem Potockich Piława
b) witraż gomółkowy z herbem Księstwa Zatorskiego
c, d) współczesne witraże ze scenami z życia św. Wojciecha i św. Jerzego

towej. Z zebranych resztek szkieleł wykonano dwa witraże z motywem kwiatu akantu. Znajdują się w południowej ścianie prezbiterium. Witraże obwiedzione bordiurą w formie festonu z symetrycznych, stylizowanych liści akantu. Jeden z witraży wypełniono herbem Księstwa Zatorskiego dla uzyskania optycznej równowagi z drugim witrażem, który zawiera dwie tarcze, koronę z klejnotami i herb Potockich Pilawa. Na witrażach umieszczono napis: „Renowacja-dar parafian na Rok Jubileuszowy”. Odnowione witraże wraz z podwójnymi oknami zamontowano w sierpniu 2000 r.

Dwa współczesne witraże zamontowane w 1999 r. po obu stronach ołtarza głównego, przedstawiają, w dwunastu podwójnych kwaterach, po 6 scen z życia św. Wojciecha i 6 scen z życia św. Jerzego U szczytu obu okien, szkłem witrażowym wypełnione są gotyckie maswerki. Tralki dzielące okna na połowy wykonano z kamienia pińczowskiego.

Św. Wojciech ur. się w Libicach, kształcił się w Magdeburgu, w szkole katedralnej. Świecenia kapłańskie otrzymał w 982 r. w Pradze. Prowadził życie surowe, pełne umartwień. Został biskupem Pragi, zniechęcony obojętnością ludzi udał się do Rzymu i wstąpił do zakonu św. Benedykta. Tak można by streścić to co przedstawia 1-sza kwatera witrażu.

2-ga kwatera przedstawia ostatnią jego mszę św. 23 kwietnia 997 r. nad jeziorem Drużno w okolicach dzisiejszego Elbląga. Witraż nie trzyma się chronologii życia św. Wojciecha. Na kolejnej kwaterze widzimy św. Wojciecha głoszącego kazanie na krakowskim Rynku, skąd podejmie wyprawę do Prus. W czasie pobytu w Rzymie na Awentynie św. Wojciech zaprzyjaźnił z cesarzem Ottonem III co jest uwiecznione na kwaterze 5 od góry. We wrześniu 996 r. przybył do Niemiec i zatrzymał się na dworze cesarskim w Moguncji. Odwiedził też francuskie klasztory benedyktyńskie: Fleury, Tours, St. Denis. Nie doczekawszy się zgody na powrót do Pragi, Wojciech pożegnał się z cesarzem i przez Węgry udał się do Polski. Ostatnia kwatera przedstawia ważenie ciała św. Męczennika. Prusacy zażądali bowiem tyle złota, ile ważyło martwe ciało Męczennika. Bolesław Chrobry wykupił ciało

Ołtarz pod wieżą

XVIII wieczny fresk

św. Wojciecha i sprowadził je do Gniezna. W roku 1000 w czasie zjazdu cesarza Ottona z księciem Bolesławem Chrobrym ogłoszono utworzenie samodzielnej metropolii w Gnieźnie z podległymi jej biskupstwami w Krakowie, Wrocławiu, Kołobrzegu i Poznaniu. Witraż jest uczczeniem 1000-lecia kanonizacji Męczennika i 1000-lecia Archidiecezji Krakowskiej.

Św. Jerzy, drugi patron kościoła, żył na przełomie III i IV wieku. Był rycerzem, który złożył śluby czystości, co przedstawia 1-sza kwatera. Na drugiej i trzeciej kwaterze uwieczniono zwycięską walkę i zabicie smoka. Smok jest uosobieniem zła. Św. Jerzy był postrzegany jako ten, który walczył ze złem do zwycięstwa, nie idąc na kompromisy. 4-ta i 5-ta kwatera pokazują św. Jerzego jako wzór cnót rycerskich, z atrybutami męstwa i odwagi. Na ostatniej kwaterze mamy ukazane męczeństwo św. Jerzego, śmierć poprzez tortury łamania kołem za wiarę w Jezusa, gdyż cesarz Dioklecjan rozkazał oczyścić swoją armię z chrześcijan.

Ściany w górnej części prezbiterium wybudowane są z cegły, w dolnej części z kamienia. Kościół jest trzynawowy, halowy. Do początku XX wieku nawę główną od naw bocznych oddzielały arkady filarowe. Po renowacji kościoła w latach 1956 – 1973 zlikwidowano: barokowe arkady międzynawowe i neogotycką kruchtę zachodnią.

Obecnie, halę główną i nawy przykrywa sklepienie żelbetowe. Na ścianach pod stropem wyeksponowane przyścienne arkady nie zrealizowanego nigdy sklepienia gotyckiego oraz fragmenty XVIII wiecznych fresków, odsłonięte podczas ostatniej renowacji. Na ścianie południowej Matka Boska Różańcowa z Dzieciątkiem Jezus w otoczeniu tajemnic różańcowych. Na ścianie północnej mocno zniszczony i nieczytelny fresk.

W roku 1888 wybudowano drewniany **chór**, na który prowadziły kręte metalowe schody. W wyniku modernizacji kościoła po roku 1956, drewniany chór zastąpiono żelbetowym.

O tym, że w Zatorskim kościele były organy, świadczy pisemny kontrakt z 1490 roku z organmistrzem Wolfgangiem z kościoła Franciszkanów w Krakowie, na wykonanie organów do kościoła parafialnego w Zatorze. Wspomina o nich także sufragan K. Kazimierski w 1598 r. w zapisach z wizytacji.

Chór żelbetowy zastąpił drewniany chór z 1888 r.

PREZBITERIUM OŁTARZ GŁÓWNY

Neogotycki ołtarz główny

zbudowany jest z piaskowca pińczowskiego. Ufundowany w 1886 r. przez hrabinę Natalię Potocką. Zachowały się w nim, w dolnej części, pewne detale architektoniczne ołtarza renesansowego z 1521 r., przeniesionego tutaj około 1840 r. z kaplicy Tylickiego, z katedry na Wawelu, przez Annę z Tyszkiewiczów Wąsowiczową. W ołtarzu obraz Najświętszej Marii Panny z Dzieciątkiem Jezus w srebrnej „sukience”. Jest to kopia

obrazu Matki Boskiej Śnieżnej. Oryginał znajduje się w bazylice Santa Maria Maggiore w Rzymie. Jest najczęściej kopiowanym i najpopularniejszym wizerunkiem Najświętszej Maryi Panny, pochodzi z XII wieku. Bizantyński w stylu obraz zdobią greckie litery. Obraz przedstawia Matkę Boską Śnieżną obejmującą prawą ręką dzieciątko Jezus, które trzyma na lewym przedramieniu. Widoczna dłoń ozdobiona jest pierścieniem, zaś na naszyjniku wisi duży krzyż. Dzieciątko Jezus trzyma w dłoni Ewangelię. Obraz, otoczony kultem jako cudowny, zdobią papieskie korony. Szczególnie czci się ten wizerunek w Rzymie, gdzie nosi on wezwanie *Salus Populi Romani* (Ocalenie Ludu Rzymskiego) i gdzie był obnoszony w procesjach w czasach klęsk. Rzymianie przypisują cudownemu wizerunkowi zażegnywanie niebezpieczeństw. Matka Boska Śnieżna jest patronką: kobiet oczekujących poczęcia, ludzi dotkniętych chorobami oczu, sportowców i turystów. Kopia obrazu jest też jednym z symboli Świątowych Dni Młodzieży.

Ołtarz główny

Matka Boska Śnieżna w srebrnej sukience z patronami kościoła

U stóp zatorskiej Matki Bożej Śnieżnej klęczą patronowie naszej parafii: św. Wojciech i św. Jerzy. Po obu stronach obrazu postacie prawdopodobnie fundatorów ołtarza: hr. Natalii i Maurycego Potockich. Do lat 90 - tych XX w. na ruchomej zasłonie obrazu umieszczony był współcześnie namalowany obraz św. Wojciecha, który obecnie znajduje się na ścianie północnej nawy kościoła. Autorem obrazu jest Józef Laszczak, krakowski plastyk. Jego dziełem jest też obraz Jezusa w cierniowej koronie w ołtarzu pod wieżą oraz kopia obrazu z ołtarza majowego.

Tabernakulum zostało zmodernizowane i odnowione w 1997 r. w celu zabezpieczenia przed świętokradztwem. Wykonane z mosiężnej blachy o grubości 2 mm, ognioodporne i zamontowane na stałe do podłoża. Wewnątrz najpierw srebrzone, następnie pozłacane. Pozłacane są również drzwiczki. Z poprzedniego tabernakulum przeniesiono aplikacje eucharystyczne: kłosa pszenicy i winogrona po uprzednim pozłoceniu. Zachował się również rokokowy krzyż ołtarzowy. Po bokach tabernakulum patynowane szprosy odlane z brązu. Całość tabernakulum z kamienną okładziną waży około 420 kg. Projekt i wykonanie: firma A i E Prokopowiczowie z Krakowa.

Tabernakulum i rokokowy krzyż ołtarzowy

Ołtarz posoborowy wsparty na neogotyckim maswerku z 1794 r.

Ołtarz posoborowy, umożliwiający sprawowanie liturgii eucharystycznej twarzą do wiernych, wsparty jest na neogotyckim maswerku datowanym: „1794 London”. Boki wykonane są z piaskowca szydlowieckiego. W mieniu ołtarza umieszczony jest portatyl (płytką kamienną z wydrążeniem na relikwie), zawierający relikwie św. Siostry Faustyny Kowalskiej. Relikwie posiadają świadectwo autentyczności wraz z odcisniętymi pieczęciami o treści:

W IMIĘ PAŃSKIE

W 15-tym roku pontyfikatu Papieża Polaka- Jana Pawła II, gdy Prymasem Polski był Ksiądz Kardynał Józef Glemp, a prezydentem Rzeczypospolitej Polski Lech Wałęsa, Ołtarz ten na

większą chwałę Boga w Trójcy Świętej Jedyneego w 600 rocznicę konsekracji tego kościoła p. w. św. Wojciecha i Jerzego uroczyście poświęcił i relikwie Bł. S. Faustyny umieścił J. Em. Ksiądz Kardynał Franciszek Macharski, Arcybiskup Metropolita Krakowski dnia 22 sierpnia 1993r. w XXI Niedzielę zwykłą.

W ołtarzu znajdują się też relikwie świętych: Marcelina i Piotra (rzymskich męczenników), które są w ołtarzu od początku istnienia kościoła. Wielką czią otaczany jest relikwiarz w kształcie monstrancji z fragmentem drzewa Krzyża Świętego, który został podarowany naszej parafii przez Kardynała Karola Wojtyłę (również zawiera świadectwo autentyczności).

Z lewej strony głównego ołtarza, w niewielkiej wnęce mozaika Chrystusa Cierniem Koronowanego „**ECCE HOMO**” z 1535 r. włoskiego artysty Gianfrancesco Capodiferro. Mozaika, przywieziona została prawdopodobnie z Włoch przez rodzinę Potockich, znajdowała się w okresie powojennym na ścianie północnej prezbiterium, skąd w 1967 roku przeniesiono ją do odkrytego wówczas dawnego tabernakulum ołtarza. Mozaika ujęta jest w XIX wieczną mosiężną ramę, z motywem plecionki z wolimi oczkami.

Na ramie napis „Gianfrancesco Capodiferro 1535 An”

Na południowej ścianie prezbiterium, pod witrażem odnowiona, drewniana figura Chrystusa Zmartwychwstałego z ok.1470 r. W prezbiterium znajduje się też **klasycystyczny fotel dla celebransa z I poł. XIX w.** oraz dwa barokowe epitafia:

Mozaika ECCE HOMO z 1535 r. włoskiego artysty Gianfrancesco Capodiferro

Chrystus Zmartwychwstały figura z 1470 r.

Klasycystyczny fotel celebransa

Epitafium hr. Maurycyego Potockiego

- **Maurycygo Potockiego** (zm. 1879 r.) właściciela dóbr Zatorskich. Epitafium ma formę barokowej aediculi. Na dwóch pilastrach wsparte jońskie kapitele dźwigają przyczółek, którego środek zajmuje rollerwerkowa tarcza herbowa z godłem Pilawa. Pomiedzy filarami znajduje się okrągły medalion z brązu z popiersiem Maurycygo Potockiego, ujętego z profilu w prawo (na płycie widnieje napis, iż modelowała Natalia Potocka, czyli córka Maurycygo). Medalion umieszczony jest na czarnej płycie, na której widnieje wypisany złotymi literami napis: MAURYCY HRABIA POTOCKI, OFICER WOJSK POLSKICH, OZDOBIONY KRZYŻEM VIRTUTI MILITARI. UR.13 STYCZNIA 1812 UM. 13 STYCZNIA 1879. WIERNY SERCEM I CZYNEM BOGU, OJCZYŹNIE, RODZINIE. BLIŹNICH KOCHAŁ. BYŁ KOCHANY. W CHWALE WIEKUISTEJ NAGRÓDŹ GO PANIE.

Epitafium zostało wykonane przez kamieniarza krakowskiego Edwarda Stehlika (wykonawcę ołtarza głównego kościoła OO. Franciszkanów i epitafium Juliusza Słowackiego w kościele św. Anny w Krakowie).

- **Andrzeja Bronowskiego** (zm. 1612 r.), manierystyczne epitafium z alabastru. To jedyne w kościele zatorskim epitafium z wyobrażeniem zmarłego (klęczący przed krucyfiksem mężczyzna w stroju hiszpańskim i z różańcem w rękach). Andrzej Bronowski herbu Kuszaba był dobrodziejem kolegiaty Wszystkich Świętych w Krakowie. Pochodził z Bronowa na Mazowszu. Epitafium przeniesione w początkach XIX w. ze zlikwidowanej kolegiaty Wszystkich Świętych w Krakowie.

Nad wejściem do zakrystii epitafia w formie marmurowych płyt: Anny z Krępskich - Januszewskiej herbu Łabędź (zm. 1640 r.) z piaskowca i marmuru wystawione przez męża Stefana, podstarościego oświęcimskiego i zatorskiego.

- Apolonii księżnej Poniatowskiej (zm. 1813 r.) właścicielki dóbr zatorskich.

Na północnej ścianie prezbiterium znajduje się **zabytkowy krzyż z początku XVI w.**, na nim naturalnej wielkości postać Chrystusa Ukrzyżowanego. Krzyż wcześniej znajdował się na zewnątrz kościoła od strony wschodniej (na wysokości ołtarza głównego nad małym kamiennym ołtarzem), przy którym, w czasie procesji w Dzień Zaduszny wspomniano Wszystkich Wiernych Zmarłych i odmawiano modlitwy. Bardzo zniszczony przez warunki atmos-

Zabytkowy krzyż z XVI w.

feryczne, ponieważ początkowo był nie osłonięty. Po wojnie umieszczono go za szybą. Został odnowiony i zawieszony w prezbiterium. Prawdopodobnie jest to krzyż z nieistniejącego już kościoła Św. Krzyża przy obecnej ulicy Piastowskiej.

Zatorski kościół posiadał niegdyś 10 ołtarzy. Każdym ołtarzem opiekował się jeden z cechów rzemieślniczych (w 1581 r. w Zatorze było 50 rzemieślników: 12 szewców, 11 piekarzy, 8 rzeźników, 7 tkaczy). O mnogości altarii świadczą już tylko zapiski archiwalne, mówiące o ich bogatych polichromiach i złoceniach. Obecnie w kościele dominuje ołtarz główny. Osiem ołtarzy bocznych zlikwidowano w czasie ostatniej przebudowy wnętrza kościoła. Przechowywane przed ponad trzydzieści lat w nieodpowiednich warunkach, uległy w większości zniszczeniu. Z kroniki parafialnej i relacji parafian można odtworzyć przybliżone opisy tych ołtarzy.

1. Ołtarz Matki Boskiej Wniebowziętej i Świętych. Na zasłonie była postać św. Antoniego. Obok ołtarza stała również jego figura. Ks. A. Krajewski umieścił w ołtarzu obraz Matki Bożej Różańcowej. Przed tym ołtarzem odbywały się nabożeństwa różańcowe.
2. Ołtarz św. Anny. Na zasłonie umieszczona była św. Anna, św. Joachim i Najświętsza Maria Panna. W tym ołtarzu był też obraz św. Teresy od Dzieciątka Jezus. oraz liczne wota (korale, srebrne serduszką i łańcuszki).
3. Rokokowy ołtarz św. Barbary którym opiekowali się parafianie z Podolsza. Na ruchomej zasłonie widniała postać św. Marii Magdaleny z modlitewnikiem w ręce.
4. Ołtarz św. Walentego znajdował się pod chórem przy pierwszym filarze od strony południowej jak wspomina prof. Jerzy Szablowski, dyrektor Państwowych Zbiorów Sztuki na Wawelu. Na zasłonie była postać św. Filipa lub św. Jerzego. Ołtarzem opiekowali się Zatorscy masarze.
5. Pod wieżą był ołtarz św. Mikołaja z postacią św. Floriana na zasłonie. Opiekowali się nim strażacy i piekarze.
6. Ołtarz św. Jana Kantego z obrazem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy
7. Ołtarz zwany „majowym”. Najświętsza Maria Panna z Dzieciątkiem Jezus wraz z licznymi wotami, na zasłonie postać św. Kazimierza, którą ks. A. Krajewski zastąpił postacią św. Franciszka z Asyżu. Przed tym ołtarzem odbywały się nabożeństwa majowe. Kopia obrazu Matki Bożej zwanej „Majową” znajduje się obecnie na ścianie nawy południowej.
8. Ołtarz św. Krzyża z barokowym krzyżem (do dzisiaj w tym samym miejscu) w nawie północnej. Ołtarz zawierał też figurę Chrystusa z otwartym sercem. Ołtarz nazywany był ołtarzem Serca Jezusowego, odbywały się przy nim nabożeństwa czerwcowe. Obok ołtarza stała figurka Jezusa Frasobliwego (niestety uległa zniszczeniu). Ołtarzem opiekowali się parafianie z Rudz.

Spiżowa chrzcielnica jedyna niezmienną materialną pamiątką po Zatorskich Piastach Najpiękniejszy i najstarszy zabytek ludwisarskiej sztuki krakowskiej. Uważana za najwcześniejszą na ziemiach polskich odlaną w metalu. Ufundowana w 1462 r. przez księcia Wacława I, odlana z brązu przez krakowskiego ludwisarza mistrza Erharda w kształcie kielicha. Na chrzcielnicy, w połowie wysokości, całopostaciowy wizerunek fundatora w postawie stojącej. Brodaty książę z długimi sięgającymi ramion, kręconymi na późnogotycką modłę włosami trzyma w prawej ręce włócznię (symbol władzy), oparty lewą ręką o tarczę z piastowskim orłem. Przedstawiony w mitrze i płaszczu narzuconym na płytową zbroję. Chrzcielnica posiada gotycką inskrypcję w języku niemieckim „Maria rosen hilf anno domini milesimo quadregesimo sexagesimo secundo// hilf got maria orrat alles das wir beginne das es ein guot ende”. Jest to jedyny przykład wezwania wstawiennictwa Maryji Różanej na gotyckich chrzcielnicach na polskich ziemiach. Treść inskrypcji „wszystko co my zaczynamy, zyskuje dobry koniec” również niespotykana na tego typu zabytkach.

Spiżowa chrzcielnica z 1462 r.

Zabytkowa neogotycka ambona

Zabytkowa neogotycka ambona. Po remoncie kościoła w latach 1956-1972 kosz tej ambony został ustawiony na współczesnej podporze, dlatego przestała pełnić funkcję ambony i z biegiem czasu stała się kwietnikiem pod figurą M B Fatimskiej. Pierwotnie umieszczona była wysoko na filarze oddzielającym prezbiterium od nawy głównej. Zachowane archiwalne zdjęcia świadczą iż posiadała baldachim, którego nie udało się odnaleźć. Odnowiona

w sierpniu 2000 r. Zbudowana w kształcie wielobocznego kielicha, z postaciami czterech ewangelistów z atrybutami. Św. Marek z lwem, św. Łukasz z wołem, św. Jan z orłem u stóp i wzniesionym w ręce kielichem z trucizną oraz św. Mateusz z piórem i kałamarzem.

Figura Matki Bożej Fatimskiej nad amboną. Poświęcenia figury Matki Bożej z Fatimy dokonał 16 października 1993 r. J.E. ks. Biskup Albin Małysiak. Figurę ofiarowali państwo Irmgarda i Władysław Jodłowscy zamieszkali w Niemczech. Zwyczaj odprawiania wieczornych nabożeństw fatimskich od 13 maja do 13 października, raz w miesiącu, wprowadził po objęciu naszej parafii w 1973 roku, proboszcz i dziekan zatorski ks. Antoni Adamek.

Figura Matki Bożej Fatimskiej

Inne epitafia i pamiątkowe tablice:

- Na ścianie północnej nawy:
 - tablica z czarnego sjenitu ze złożonym herbem Księdza Kardynała i napisem; „Na pamiątkę konsekracji ołtarza przez J. E. Ks. Kardynała Franciszka Macharskiego dla uczczenia jubileuszu 600-lecia tej świątyni - Wspólnota Parafialna – 22 sierpnia 1993 r.”
 - marmurowe czarne epitafium Marii de Regazi Gherri (zm.1772), żony Dominika Gherri, radcy (konsyliarza) króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. D.Gheri w późniejszym okresie był właścicielem Brzeszcz.
- Na ścianie nawy południowej epitafia :
 - Zofii Duninowej z Małachowskich (zm. 1794) właścicielki dóbr zatorskich.
 - Seweryna Ponińskiego (zm. 1853) generalnego rządcy dóbr Potockich
- Obok chrzcielnicy spizowa tablica upamiętniająca zakończenie obchodów Roku Jubileuszowego, odsłonięta i poświęcona w święto Trzech Króli 6 stycznia 2001r.
- Na filarze podtrzymującym chór epitafium Pawła z Zatora.

Paweł z Zatora urodził się ok. roku 1395 w Zatorze jako syn mieszczanina zatorskiego Mikołaja. Około 1403 r. rozpoczął naukę w krakowskiej szkole katedralnej po czym rozpoczął studia w Akademii Krakowskiej zakończone magisterium sztuk wyzwolonych w 1415 r. Święcenia kapłańskie przyjął w 1430 r. Po uzyskaniu stopnia doktora praw ks. Paweł z Zatora wszedł do grona profesorów Wydziału Dekretów. Pełnił również obowiązki prokuratora majątków kapitulnych, a od 1439 r. generalnego wikariusza diecezji krakowskiej. Jako wikariusz generalny używał własnej pieczęci z wizerunkiem Matki Boskiej w postawie stojącej z Dzieciątkiem Jezus i napisem „S/iggillum/ Pauli de Zator canonici Crac”.

W latach dwudziestych XV wieku ujawnił się talent kaznodziejski Pawła z Zatora. Przez 40 lat głosił w Katedrze Wawelskiej kazania w języku polskim w niedziele i święta całego roku oraz w dni powszednie Wielkiego Postu, a przy innych okazjach także w języku łacińskim. Paweł z Zatora był również powołany do głoszenia kazań podczas ważnych uroczystości. Do tych pamiętnych należą: kazanie wygłoszone w rocznicę śmierci królowej Jadwigi Andegaweńskiej (zachowało się jedno z nich) oraz odnotowane w kronikach Jana Długosza kazanie wygłoszone po polsku w czasie uroczystości pogrzebowych króla Władysława Jagiełły w kościele Marii Panny w Krakowie.

Paweł z Zatora zmarł 9 grudnia 1463 r. Kroniki krakowskie podały wówczas, iż: (...) zmarł mąż sławny i nie mający sobie równego w kazaniach polskich do ludu (...). W 530 rocznicę jego śmierci Towarzystwo Miłośników Ziemi Zatorskiej ufundowało pamiątkową tablicę, umieszczoną na filarze pod chórem. Uroczyste poświęcenie tego epitafium nastąpiło w roku 600 - lecia konsekracji Zatorskiej świątyni przez arcybiskupa Franciszka Macharskiego.

W ołtarzu bocznym w kaplicy północnej nawy **barokowy krucyfiks z końca XVIII w.** Pierwotnie znajdował się w barokowym ołtarzu, który zdemontowano w 1956 r. Rzeźba pełnoplastyczna z drewna lipowego, polichromowana w technice olejnej, o wymiarach 240 cm wysokości i szerokości 130 cm. Odnowiona pracowni mgr T.Pawlika w Krakowie. Adorowana po odnowieniu podczas Liturgii Wielkiego Piątku 1996 roku. Po zakończeniu Liturgii Wielkiego Tygodnia Krzyż zawieszono na ścianie w lewej nawie kościoła (dotychczas był zamontowany na stojaku).

Pod chórem oparte o zachodnią ścianę stoją **dwa neogotyckie, XIX wieczne konfesjonały** z herbem Leliwa.

Czternaście obrazów stacji drogi krzyżowej pochodzi z drugiej połowy XIX wieku. Datę ich powstania określa się na rok 1895 r. Namalowane na płótnie olejnymi farbami, ramy rzeźbione, polichromowane. Autorem cyklu jest Jan Szczęsny Stankiewicz (1860-1939). Jego podpis znajduje się na obrazie Stacji XIV. Jan Stankiewicz to oświęcimianin, artysta malarz, autor m.in. obrazu w ołtarzu głównym w kościele księży salezjanów. Fundatorką jest Julia Szymakowska, uwieczniona napisem na obrazie Stacji XIII, co zostało odkryte w roku 2008 w czasie kon-

Stacje Drogi
Krzyżowej

serwacji obrazów w pracowni konserwatorskiej mgr Anny Synowiec w Krakowie. Niektóre źródła dotychczas podawały, że autorem zatorskich Stacji Drogi Krzyżowej jest malarz słowacki Peter Michal Bohun (1822 – 1878).

Zabytkową kropielnicę usuniętą w czasie wyburzania kruchty zachodniej odnaleziono w 1999 r. Po odnowieniu umieszczono ją pod chórem na filarze wieży. Nad nią umieszczono ZNAK jubileuszowy upamiętniający dwutysiąclecie chrześcijaństwa i tysiąclecie biskupstwa krakowskiego. Odlany w brązie, umieszczony na płycie granitowej. Znak jubileuszowy zawiera herby: Ojca Świętego i Kardynała Franciszka Macharskiego. W ramiona krzyża wpisani patronowie Archidiecezji Krakowskiej: św. Stanisław Biskup Męczennik i św. Jadwiga Królowa. Znaki dla wszystkich parafii w archidiecezji krakowskiej poświęcono w Katedrze na Wawelu 25 grudnia 1999 r. aby wraz z nowonarodzonym Jezusem wejść w święty czas roku jubileuszowego. 2 stycznia 2000 r. delegacja złożyła ZNAK na ołtarzu, a w niedzielę Chrztu Pańskiego 9 stycznia nastąpiło odsłonięcie Znak.

W ołtarzu bocznym kaplicy południowej nawy **obraz „Matki Boskiej z Dzieciątkiem” w typie „piekarskim”, datowany na I poł. XVI w.** Wizytacja biskupia w XVII w. potwierdza istnienie w Zatorskim kościele dziewięciu ołtarzy oraz obrazu Matki Boskiej, przykrytego srebrną szatą oraz dwiema połączanymi koronami z kamieniami. W latach 1806-1811 w czasie kontrybucji austriackiej na cele wojny z Napoleonem skonfiskowano srebrną sukienkę i złote korony. W celu przystosowania obrazu do funkcjonowania bez sukienek, obraz przemalowano, a w latach 1830 – 1840 prawdopodobnie ufundowano nową, ale już tylko posrebrzaną sukienkę i metalowe korony przypominające te skonfiskowane. W 1956 r. rozpoczęto remont kościoła, z którego usunięto 8 ołtarzy i przeniesiono do postawionego obok kościoła drewnianego magazynu. Prawdopodobnie wtedy przeniesiono tam również obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Na przełomie lat 60-tych i 70-tych powstała na desce kopia obrazu, którą umieszczono w ołtarzu kaplicy południowej (obecnie wisi na ścianie północnej tej kaplicy).

W latach 80-tych oryginalny obraz został przeniesiony na strych nad zakrystią, w którym znajdował się do roku 2004. W tym też roku przekazany został do renowacji i konserwacji. Dzięki wieloletniej współpracy Gminy Zator z Akademią Sztuk

*Matka Boska
z Dzieciątkiem w typie
piekarskim XVI w.*

Pięknych w Krakowie udało się odnowić niezwykle cenny zatorski zabytek. Obraz ten podlegał procesowi renowacji i konserwacji przez blisko cztery lata. W niedzielę 9 listopada 2008 r. uroczyście powrócił do zatorskiego kościoła, z kompletną dokumentacją badawczo-konserwatorską oraz posterem z fotografiami. Cały obraz oprawiono w drewnianą ramę, złożoną, stylowo dopasowaną do późnogotyckiego podobrazia. Odsłonięty pierwotny wizerunek „Madonny z Dzieciątkiem” z XVI w. znów zachwyca wiernych. Jest to nie tylko cenny skarb od strony zabytkowej ale również kultowej o czym świadczą liczne wota, znak wdzięczności za wysłuchanie prośb.

Proboszczowie zatorskiej parafii

- ks. Henryk 1326-1328
- ks. Michał 1382
- ks. Mikołaj 1410-1411
- ks. Jan 1412-1430
- ks. Mikołaj 1430 notariusz Kazimierza księcia oświęcimskiego
- ks. Urban 1442
- ks. Piotr 1468
- ks. Bernard 1494-1502
- ks. Jakub z Kościana 1503-1509
- ks. Jan 1519
- ks. Paweł Januszowski z Wieliczki 1521-1529
- ks. Krzysztof Leonard Myszkowski herbu Jastrzębiec 1534
- ks. Paweł Gielowski 1554
- ks. Jakub 1567
- ks. Feliks z Dębna bakałarz sztuk wyzwolonych 1569-1577
- ks. Kacper (Gaspar) Grabysza z Iłży 1598-1617
- ks. Łukasz Zgrzebiński 1645-1646
- Ks. Benedykt Delpaci 1646 -1654
- Ks. Jakub Bralewicz 1654 – 1659
- ks. Jakub Braczkowicz 1659 - 1689
- Ks. dr Jakub Barański 1689 – 1710
- Ks. dr Jan Frąckiewicz 1710 - 1716
- Ks. Jan Bisakiewicz 1716 -1724
- Ks. Jan Skinderowicz 1724 - 1756
- ks.dr Karol Wojciechowski 1756 - 1765
- ks. Michał Kamelski 1765 – 1786
- ks. Ignacy Fałęcki 1786 – 1809
- ks. Paweł Tabański 1809-1825
- ks. Jan Dydowicz 1825-1856
- ks. Józef Krajdocha 1856 --1887
- ks. dr Alfons Krajewski 1887 -1913
- ks. Jakub Walkosz 1913-1942
- ks. dr Stanisław Meus 1945 -1947
- ks. Tadeusz Jajko 1947 - 1967
- ks. Józef Moroń 1967 - 1973
- ks. Antoni Adamek 1973 - 1986
- ks. kanonik Czesław Puto 1986 - 2009
- ks. kanonik Józef Mrowiec 2009 - 2011
- ks. mgr Jacek Wieczorek od 2011 r.

Ojciec Święty Jan Paweł II jeszcze jako biskup i Metropolita Krakowski odwiedzał Zator wielokrotnie. Oto posługa ks. Kardynała Karola Wojtyły w Zatorze:

1. 1 -12.V.1965 r. wizytacja w Zatorze i Oświęcimiu
2. 27.X.1966 r. milenijna kongregacja dekanalna (Msza św. Koncelebrowana i kazanie)
3. 10.IV. 1974 r. uroczystość Roku Świętego
4. 7.XI.1975 r. Msza św. z kazaniem, poświęcenie domu SS. Zmartwychwstaniek przy ul.15 grudnia obecnie Jana Pawła II
5. 27.III. 1978 r. Msza św. Z kazaniem, poświęcenie 3 dzwońców. Spotkanie z Radą Parafialną.

Informator parafialny

Msze święte w naszym kościele:

W tygodniu - o godz. 6.30, 7.00, 18.00

W niedzielę i święta - o godz. 7.00, 9.00, 10.30, 12.00 (dla dzieci), 18.00

I niedziela miesiąca o godz. 12.00 msza św. z obrzędem błogostawieństwa dla dzieci na roczek

I niedziela miesiąca o godz. 14.00 - msza święta dla przygotowujących się do bierzmowania

III niedziela miesiąca o godz. 14.00 - msza święta dla dzieci klas drugich i ich rodziców

III niedziela miesiąca o godz. 12.00 - msza św. z obrzędem sakramentu chrztu świętego

W okresie wakacyjnym - w tygodniu o godz. 7.00 i 18.00, w niedzielę - bez zmian

Stały porządek nabożeństw w kościele w ciągu całego roku liturgicznego:

RORATY – Adwent od poniedziałku do soboty o godz. 18.00

GORZKIE ŻAŁE – Niedziele Wielkiego Postu o godz. 17.00

DROGA KRZYŻOWA – Piątki Wielkiego Postu o godz. 17.00 dla dzieci. O godz. 18.30 dla młodzieży i dorosłych

MAJÓWKI – Maj po wieczornej mszy św.

CZERWCÓWKI – Czerwiec po wieczornej mszy św.

RÓŻANIEC - miesiąc październik o godz. 17.15

WIECZORY JANA PAWŁA II – każda I sobota miesiąca o godz. 18.00

NABOŻEŃSTWA FATIMSKIE – każdego 13-go dnia miesiąca od maja do listopada o godz. 18.00

NIESZPORY – każda niedziela o godz. 17.30

NOWENNA DO MB NIEUSTAJĄCEJ POMOCY – każda środa o godz. 18.00

NABOŻEŃSTWO DO DUCHA ŚWIĘTEGO - każdy poniedziałek po wieczornej Mszy św.

NABOŻEŃSTWO DO MIŁOSIĘRDZIA BOŻEGO - każdy piątek po wieczornej Mszy św.

GODZINA ŚWIĘTA - czwartek przed I piątkiem miesiąca od 17.00 do 18.00

RÓŻANIEC ŚWIĘTY - każdy 16 dzień miesiąca o godz. 17.30 - prowadzi Rodzina radia Maryja

Parafia św. Wojciecha i Jerzego w Zatorze

Plac Kościuszki 3

32-640 Zator

tel.: 33 841 22 21

E-mail: kontakt@parafiazator.pl

Tekst:

Maria Fila

Konsultacje:

dr Przemysław Stanko, ks. Czesław Puto, Maria Madej

Fotografie:

Łukasz Dziezic

Okładka:

Monika Dziezic zielonakropka.pl

Wydawca:

Drukarnia i Wydawnictwo Grafikon na zlecenie

Urzędu Miejskiego w Zatorze

ISBN: 978-83-65176-28-8

Skład graficzny i druk:

Grafikon

34-100 Wadowice, Jaroszowice 324,

tel 338734620

Publikacja wydana z inicjatywy TMZZ
w roku obchodów: 725-lecia nadania
praw miejskich Zatorowi oraz 30-lecia
założenia Towarzystwa Miłośników Ziemi
Zatorskiej.

Sfinansowana z budżetu Gminy Zator.

ISBN: 978-83-65176-28-8

TOWARZYSTWO
MIŁOŚNIKÓW
ZIEMI
ZATORSKIEJ